

Énlaka felett, a hűség édes terhe alatt

„Énlaka felett, a Firtos lova hátán, lehajtott fejjel elaludt a Gondviselés” – így látta egykor népe magárahagyatottságának okát Tamási Áron. Most szívesen oda-csapnánk annak a kőből való paripának a farára: ugrana egyet! De a kényszerű önmérséklet – megtanultuk mi ezt, magyarok – arra int, ébresszünk szóval.

Tamási Áron halálának ötvenedik, Sütő Andrásénak tizedik évfordulójára emlékezve a székely Homéroszról és a sajátosság méltóságának eszméjét sorsában megtestesítőjéről szól lapunk. Tudatosítani akarjuk ezúton is, micsoda értékeink vannak, hogy olyan elvarázsoló-felemelő is lehet nyelvünk, mint az övék! Csupa ötlet, kép, hangulat és sugallat: költészet. Szellemi jelleget, népi karaktert kifejező, nemzeti közösséget – mely, tőlük is tudjuk, mindannyiunké, kik ragaszkodunk hozzá – teremtő, a magyarság lényegét idők fölé emelő esszencia. A legfinomabb szövetű irodalom, mely kiválóan alkalmas arra, ha valaki nemcsak küzdelmet, áldozatot, kiállást keres a közösséghez tartozásban – van náluk, persze, lehetőség erre is –, hanem szépséget, örömet, vitalitást – megkaphassa. Mert a magyar szellemhez és kultúrához tartozni, megmaradásáért, gazdagításáért fáradozni – öröm is a megpróbáltatás mellett.

Nekünk, felejtésre és önzésre hajlamos utókori olvasóknak alkalmasint hasznos lesz megfontolni Sütő András gondolatait az „Emberek! Mind magyarok vagyunk!” című, Tamási Áron századik születésnapjára való emlékezéséből:

„Szájkosaras idők múltával, a mindenki fejére ráhúzott világnézeti kötelezettségek megszűntével valóságos szellemi Kánaán ideje jött el, és ujjongva választott ki-kí magának prófétát, politikai irányzatot, azon belül is ún. platformot, vallásban újprotestáns istenimádást, kedvére való szektát, olyat is, amely az egész, eddigi kereszténységet tagadja egy új vallás ígézetében. Lett is ebből mára olyan hangzavar az eszmék sátoros ünnepén, olyan tülekedés az emberi hiúságok vásárterein, hogy javunkra lenne jobban odafigyelni Tamásinak a múlt távolából hangzó figyelmeztetésére, mely így szól: *emberek, mind magyarok vagyunk!* Nézzetek a fejetek fölé! A csillagos ég ezerszertendős magyar boltozat is.

Nézzetek a lábatok alá! Minden porszem az előttünk járó nemzedékek földdé lett arcából való rész. A halottaink is mind bennünk és közöttünk vannak! Ne tűrjétek hát, hogy egyik a másiknak az eleven arcát bélyegezze meg hatalmas koncmarakodás közben.”

Összetartozás! – ez az üzenet. A javak utáni nagy rohanásban, véletlenül, el ne tévedjünk az önérdék útvesztőiben!

„Nincs módunk kitérni a hűség elől” – vallotta *Magyar fohászában*, 1956. október 26-án Tamási Áron. A mai, csöndesebb és szenttelenebb időkben is bizonyosság: nyelvünk és kultúránk által a létezés olyan szféráiba kapaszkodhatunk, ahová a magunk erejéből soha. Önmeghaladás ez abból a célból, hogy visszatálhassunk magunkhoz.

Ezért ragaszkodunk hát életművükhöz, mint elvehetetlen szellemi birtokunkhoz.

